

F o r d n i n g.

Om

Post = Budene offver Danmark
oc Norge.

W I Frederich den Tredie med Guds
Naade / Danmarks / Norges / Wendis oc
Gottis Konning / Hertug udi Sleßwig /
Holsten / Stormarn oc Dithmarsken / Grefve udi
Stoeborg / oc Delmenhorst. Hils alle oc en huer
som dette læsse oc forekommer / kierligen med Gud
oc Vor Naade / Giffver eder herhos Naadigst til-
kende / huorledis Wi / saavel for det almindelige
oc Privat = Nytte oc Gaffn / som til Handelens oc
Correspondensens formereelse udi bore Riger / For-
siendomme oc Kiøbsteder / Naadigst ere tilfands / et
riktig Postwerck til Vor Stad Hamborg at anret-
te lade / saa som Wi det samme hermed anretter oc
stabiliserer / udi efterfølgende Naade.

1. Skal imellem Vore Kiøbsteder Kiøbenhaffn
oc Hamborg / stedse her efter holdis Kdendts
Post / saa at Bressoene udi mindre end tre Dages
Tid / oc tilbage igien (saa frembt Storm oc W. veir
paa Belt / icke nogen særdeels forhindring foraar-

sager) kand fremkomme / oc det huer Wge tuende gange/ efftersom saadant ved Boris General Postmester Os Elskelige Powel Klingenberg allerede er sat udi Verck.

2. Imellem Vor Klobsted Kiøbenhaffn oc Vort Rige Norge/ bliffver det ved den tilforn did hen anordne Post / dog at den samme her effter skal holde sin vissse Tid oc Time / saa at Brewene fra Kiøbenhaffn til Christiania/ saa vel om Winteren / som om Sommeren / præcise udi sex Dage skulle fremkomme.

3. Vdi Indland haffver Wi Naadigst tuende agende Postbud forordnet / som reiser en gang om Wgen / Nemlig den ene fra Hadersleff til Goding/ Belle / Horsens / Aarhus / Randers / Wiborg oc Aalborg/ oc derfra igien nem forbemeldte Steder tilbage igien til Hadersleff / Dend anden fra Hadersleff til Vester landten / saa som Ribe Vahrde oc Ringkøbing/ oc derfra igien tilbage.

4. Vdi Slaane er ilige maade et agendes Postbud forordnet/ huilcket reiser huer Wge en gang fra Kiøbenhaffn til Helsingborg/ Christianstad/ Gølsbørg/ Rønnebye oc Christianopol / oc derfra tilbage igien til Kiøbenhaffn.

5. Haffver Wi oc Naadigst lade bestille et Laalandste Bud som en gang om Wgen/ reiser fra Kiøben

benhaffn til Kjøge / Prestøe / Wordingborg / Ny-
købing / Næstholm / Rosby / Næstskov / Maribo /
Saxkøbing / oc siden igien til Nykøbing / oc derfra /
igjennem Wordingborg / Prestøe oc Kjøge til Kjø-
benhaffn.

6. Er ogsaa forordnet et Vsbud imellem Kal-
lundborg oc Slagelse / som huer Vge reysen en gang
fram oc tilbage.

7. Fremdelis haffve Wiudi Vort xlige Norge /
efftersølgende Vsposter naadigst forordnet. 1. Fra
Christiania til Trundhiem. 2. Fra Christiania til
Bergen. 3. Fra Christiania til Tonsberrig / Laur-
vig / Steen eller Langesund / Christiansand / Siecker-
sen oc Staffvanger. 4. Fra Christiania til Pra-
genes oc Kongs / eller Solffberget / som huer Vge
en gang skal reyse.

8. Paa det oc en huer Land haffve d'n nødven-
dige Kundskab om Tiden oc Timen / naar forbe-
maelte Poster oc Bude affrenser / da haffver Wi
Naadigst derom gjort saadan Anordning / som eff-
tersølger.

Nemlig: Posten fra Kiøbenhaffn til Hamborg /
tidet præcise aff om Onsdagen oc Søndagen / Klo-
cken et korter for Elffve / huorfor Bressvene endelig
om Onsdagen for Klocken er 10. oc om Søndag

gen forend Prediken angaar/maa leveris udi Post-
huuset/paa det de udi Pacquetter land im Rutes.

Posten til Norge/ridder aff fra Kiøbenhaffn om
Løffverdag Middag Klocken 12. bød derfor Bress-
vene for 11. at være udi Posthuuset paa det de land
komme udi Pacquetter / denne Post rider vesaa om
Løffverdag/ Afften fra Christiania til Kiøbenhaffn/
De tuende Postbudde til Jydland / baade til dend
Øster/oc Vester kant / reysen aff fra Hadersleff om
Tisdagen Morgen til lig naar Klocken er 5.

Postbudet til Staaen / reysen fra Kiøbenhaffn
om Løffverdag Afften Klocken 6.

Det Laalandste Bud paa samme Dag oc Time/
det Bsbud fra Kallundborg / reysen derfra til Sla-
gelse om Sondag efter Middag Klocken 4. for-
bliffver udi Slagelse til Mandag Afften at Posten
kommer fra Hamborg / oc forsøyer sig saa iglen til
Kallundborg.

Bsbudene udi Vort Rige Norge / skal præcise
affreysen fra Christiania/til Trundhiem oc Bergen /
om Løffverdag Middag Klocken Tolf Posten til
Tonsberrig / Laurwig / Skeen eller Lange / Sund/
Christiansand / Glecterøen oc Stawanger / saavel
som Posten til Bragenes / oc Kongsberg / skal gaa
fra Christiania om Sondag Middag Klocken 12.

9. End haaffve Wi herforuden de trafiquerende

oc reysende Personer til beste forordnet / at et Ugen-
des Bud skal reyse en gang huer Uge mellem Vo-
re Kjøbsteder Kiøbenhaffn oc Hamborg / paa det
samme Bud land føre Penge oc Gods med sig / for-
rettedend rents eller andens Erinde / saavel som
med sig tage reysende Personer / som Messagerer paa
andre Steder giøre / oc skal dette Bud huer Uge
baade fra Hamborg oc Kiøbenhaffn om Løffver-
dagen ind i ffien aff reyse.

10. Skal foruden disse fornæfnde Poster / Bud-
de / oc Messagerer / ingen serdeles / eller andre Bud
udi Vore Riger / Forstendomme oc Kjøbsteder tilfies
des / Men en huer skal være tiltent sine Bressoe
med den ridendis Post / oc det agendis Postbud / at
fremfende / paa det desamme / saa vel som denne nyt-
telige velmeente oc gode Forordning / icke skulde
komme i Affgang / mens bliffue ved Mact / huo her
ind handter oc sine Bressoe andre eller fremmede
Bud tilfyller / straffis derfor aff huer steds Offrig-
hed / effter Postnestersens eller Postbudenes ansø-
ning / som de der Vorts Ordinance offvertræder /
Dog alligevel ingen hermed formeent / udi sin egen
Sag at afferdige et Expreffe Bud / I ligemaade er
det den Suenfke Post tilladt oc forbeholden / med
Suenfke Bressoe igiennem Vort Rige w. behindret
at reyse.

11. Alle forbemelte Postier/Postbudde Messagerer/saa vel som Postholdere oc Postilioner, udi Vort Rige Danmark oc Forstendome/Sleswig oc Holstein/Saa oc udi Riobstaderne/ skal være vor General-Postmester som nu er eller her efter aff Os forordnet vorder/ saa vilt deris Bestilling angaar/ under giffuen/ huelken dennem efter som deris Forseelse udi samme deris Tieniste befindes/ enten med Affsettelse af Bestillingen/ eller oc med visse vilkaarlige Pengebøder hæffuer at Straffe. Dog saa fremt Forseelsen er aff stor Blietighed/ hæffuer mand hos huer Stads Vsrighed/ eller oc efter Sagens Bestaaffenhed/ hos Os self Underdanigst/ der om at gøre ansøgning.

12. Alle Postmestere udi Riobstaderne/ saavel som Postforvaltere oc Postbudde/ skulle være fri for Indquartering oc ald Borgerlig Personal Tynge oc Besværing/ oc skal de tilforordnede Berter udi Riobstaderne huor de Agendes Postbud igiennem reysse/ saa som udi Inland/ Steland/ Skaane oc Laaland udi Freds tid være befriet for Indquartering oc Vogn-Efter/ men derimod være pligtig til at hafue flittig opsyn med de Brefve som kommer udi deris Hus/ saavel som holde Register der ofver.

13. Saa frembt det sig kunde tildrage at Postien/Messageren eller Postbudene under Veyen/paa

Heste oc Bogen/ eller til Vands finge nogen Skade/
da skulle alle Bore Wundersaatte/ som der paa slige
steder / ved Vegen boendis ere / være sig Borgere /
Bonder / Jorceder eller huo det være kand/ udi saa
dan Tilfald / effter at de derom blifoe anmodede/
være Posten Messageren oc Postbudene med Raad
oc Daad behjelpelig / saavelsom med Vagne oc He-
ste om fornødenhed det udkressoe / paa det hand el-
ler de / kand komme til rette igien oc icke bliffoe op-
peholdet. Huo herudi findis w. villig oc der imod
forseer/ straffes som dend Vor Kongl Post oc Bref-
ve haffoe opholdet oc forhindret.

14. Paa det oc en huer kand vide / paa hvilken
Dag hand sine Bressoe som skal gaa uden Lands/
skal bestille / haffoe mand at mercke dette effterføl-
gende.

Til Venedig oc alle Stæder udi Italien / saa-
velsom til Paris oc alle Stæder udi Frandrige/ skal
Bressoeene bortstiktes om Onsdagen med Posten
fra Kiøbenhaffn til Hamborrig.

Posten til Spanien haffoe ingen vissse Tid/ men
renser aff fra Antwerpen 8. Dage effter at Posten
dider ankommen fra Spanien.

Til Portugal kand Bressoeene bequæmmeligst
først gaa paa Amsterdam/ oc derfra siden videre til
Vands forsendes.

Bref

Breffve som skal bestillis til Wien / Prag / Regensburg / Augsburg / Nürnberg / Straßburg / Franckfurt / Gölln / Leipzig oc andre Stæder udi Tyskland / saavel som til Londen i England / skal om Onsdagen med Posten fra Kiøbenhaffn forstikkes.

Breffve til Danzig oc Rostock / Ziemi til alle Kiøbstæder udi Polen / Preussen oc Liffland / land med Posten fra Kiøbenhaffn stikkes tuende gange om Wgen / Nemlig om Onsdagen oc Søndagen.

Breffve til Amsterdam oc alle Stæder i Holland / Brabant / Flandern oc andre Nederlandste Provinsier / bliffver huer Wge to gange / oc saa maade nemlig med huer Post fra Kiøbenhaffn til Hamborg forsticket / hvilcke Poster oc tager Bressve til Lübeck oc Bremen med sig.

Breffve til Tydland / sendis en gang om Wgen fra Kiøbenhaffn / Nemlig om Søndagen.

15. Paa det nu med Bressvelen oc Port kunde holdes en viss Rietlighed / oc ingen mere end tilbørlige skulle besværges / Da haffve Wi den Forordning som Aar 1624. udi Port Rige gjort er / med den som hvidindill været haffver / oc huiss her udi hos andre Nationer brugeligt er / ladet eftersee oc Confirere oc efterfolgende Tært paa Bressvelis Port Raadigst anordnet / Nemlig:

Aff et Bress paa fierde parten aff et Arck / halse
eller heelt Arck / huilcket altsammen kaldes et
endelt Bress /

De Kongl: Postbudes Bressve-Løn.

Gra Kiøben- haffn till	Køestild	4. Skil. danst.
	Soer / Slagelse oc Korsør	6. Sk. d.
	Nyborg / Odense / Aßens oc Ha- dersleff	8. Skil.
	Glensborg / Gottorff oc Kens- borg	10. Skil.
	Itzehoe / Glückstad oc Hamborg	12. Sk.

Gra alle disse Steder / giffvis tilbage igien til
Kiøbenhaffn / lige saa megit /

Gra Ham- borg till	Itzehoe oc Glückstad	4. Skil. danst.
	Kensborg / Gottorff oc Glensborg	6. Sk.
	Hadersleff.	8. Skil.
	Aßens / Odense oc Nyborg	10. Skil.
	Korsør / Slagelse / Soer / Køstild oc Kiøbenhaffn	12. Skil.
	Helsingør oc Malmøe	14. Skil.

Gra alle disse Steder / tilbage igien til Ham-
borg / lige saa megit.

Aff et Bress / som er større end enkelt / betales
dend tredie deel mere / oc aff større Bressve eller Pac-
queter, skal imellem Kiøbenhaffn oc Hamborg giff-
vis aff hueri Voed de venger 8. Skil. danst. / oc aff

Nellum Stederne effter advenant aff fornærnde
 Breffvelon / saa som fra Kiøbenhaffn til Odense
 affhuert Loed 5. Skil. 1. alb. danske/oc saa fremdelis.

Den Norske Postis Breffve-Løn.

Fra Kiøben- haffn til	Bahuus/Marstrand oc Ode- vald	6. Skil. d.
	Halden oc Fredrickstad	8. Skil.
	Moesh	8. Skil.
	Christiania	10. Skil.

Fra alle disse Stæder tilbage igjen til Kiøben-
 haffn ligesaa meget.

Fra Chri- stiania til	Moesh	4. Skil. dansk.
	Fredrickstad oc Halden	6. Skil.
	Oderwald/Marstrand oc Bahuus	8. Skil.
	Kiøbenhaffn	10. Skil.
	Drageneß	4. Skil.
	Kongs eller Sølsbierget	6. Skil.
	Tønßberg oc Laurvig	6. Skil.
	Steen/Langesund/Christiansand oc Fleckeroen	8. Skil.
	Staßvanger	10. Skil.
	Bergen	10. Skil.
	Trundhiem	10. Skil.

Fra alle disse Stæder gifves tilbage igjen til
 Christiania ligesaa meget / oc aff Pacqueterne for
 huert

huert Loed de veyer / saa megit som et enkelt Bref
tilforne er Taxeret for.

De Tydske Postbudis Bressve-Løn.

Fra Hadersleff til	Kolding oc Welle	4. skil. danst.
	Horsens oc Aarhuus	6. skil.
	Randers oc Viborg	8. skil.
	Aalborg	10. skil.
	Ribe	6. skil.
	Varde	8. skil.
	Ringkøbing	10. skil.

Fra alle disse Stæder / til Hadersleff igien / lige
saa megit / oc for de store Bressve eller Pacqveter, i
mellem Aalborg / Ringkøbing oc Hadersleff / af huert
Loed de veyer 8. skil. danst / aff Mellum Plæcherne ef-
ter Advenant aff fornæfnde Bressve-Løn.

Det Staanste Postbuds Bressve = Løn.

Fra Kiøbenhaffn til	Næssingborg	6. skil. danst.
	Christianstad	8. skil.
	Solovborg	10. skil.
	København	12. skil.
	Christianopol	14. skil.

Fra alle disse Stæder tilbage igien til Kiøben-
haffn / lige saa megit / oc aff Pacqueter eller store
Bressve / imellem Kiøbenhaffn oc Christianopol 10.
skil. danst for huert Loed / oc aff Mellumstæderne ef-
ter Advenant.

Det Laalandste Postbuds Brevoe = Lon.

Kioege 4. Skil. dansk.

Presboe oc Bordingborgs. Skil.

Fra Kioenhavn til Nyløbing / Aaleholm / Røds

by / Naacklow / Maribo /

oc Saxløbing . . . 8. Skil.

Gra alle disse Stæder tilbage. Ige n til Kioenhavn / lige saa megit / aff stoere Paaq. eter. Imellum Kioenhavn oc Laaland / aff huert Lødd de veyer 8. Stilling Dansk.

Hvad Brevoe Posten oc Budene ellers under Veyen fører fra en By til en anden / da regnis for 4. Mile aff et enkelt Brev 4. Skil. dansk / for 5. til 10. Mile 6. Skil. danske / oc saaledis effter advenant aff oføvenbemelte Tært.

Alle Brevoe som skal vidre frem end den første Post den nem fører / skal gioris fri oc betales indtil de Stæder / huor de først skal leveris / Men lig de som skal til Indsland betalts indtil Hadersleff / de til Bergen Trundhiem oc andre Stæder udi Norge / indtil Christiania / oc de til Bremen / Amsterdamm / Antwerpen / Gölle / Frankfurt / Nürnberg / Leipzig / Danzig / Kiostock oc Lübeck / indtil Hamborg / Men saa frembt der var Brevoe som skulle ridere end til forbemelte Stæder / eller dend første Post oc Bud fra Hamborg fandt afflange / de maa dobbelt eller

eller saa vst fornøden kands være / seigloris / huor
om mand med Postmesteren paa et huert Stad
haffoer at handle / som en heller mere end tilbørligt
er / aff / aadanne Bressoe skal fordrø.

17. Huo sine Bressoe / ved Boris Naadigste ex-
press / tillad / se og betingning / teke / i / haffoer / skal
effter forskrefne Tæxt betale Porten eller Bressoe-
lønnen / til Posten eller Postbudene / sørend hand-
brøder sit Bress / saa frembr nogen sig der udi vey-
er / dennem maa Posten eller Postbudene deris
Bressoe indtil de betaler / vel forholde.

18. Postmesterne som betiener dend ridendes
Post / skal en være plichtig til / at annamme eller an-
tage nogen Parqueter eller Bressoe / huor udi Gods /
Penge / Guld eller Klenodier kunde være forhaan-
den / skal oc ingen saadant med Posten / uden paa
sin egen Eventyr forstikke / efftersom Postmesterne
en ere skyldige dertil at svare / thi alt saadant som
forbrørt er / skal effter seendis med Messageren som
derfor skal svare og stande til Rette / men der som so
nogen hasteligen vilde haffve noget fremsticket / den
skal derom med Postmesterne udi Kiøbenhaffn og
Hambor / si / udi færdellighed forlige / og der paa te-
gederis Revers.

19. Paa det der oesaa kands være en vissæ Tæxt
for de agende Bud eller Messagerer imellem Kiø-

benhaffn oc Hamborg / oc de ingen skal offversette
eller forfordele / oc en huer Land vilde huad hand
haffver at gif oc betale / haffver Wi Naadigst for-
ordnet / at de aff en Reissendis Mand med it Skrin
eller Kuffert som veyer 30. Pund / skal mude oc haf-
ve om Sommeren / fra Paaske til Michaelis 13.
Rixdl. oc om Winteren 15. Rixdl / derimod skal de
hannem tilbørligen opvarte / gode Vogne / saavel
som Mad oc Dricke / paa deris Omkostning for-
stasse / efftersom her udi Landet brugeligt er. Dog
saa frembi den reissende Persons Kuffert eller Bad-
seck venger offver 30. Pund / skal hand for huer Pund
offverveet betale 12. skilling Danst.

For en Elener eller Dreng / skal om Sommeren
ti oc om Winteren tolf Rixdaler betales / dog skal
hannem icke 15. Pund Gods fri passers / oc hand
som en Elener spises.

Aff Goeds som dette Bud eller Messagerer /
mellem Kiøbenhaffn oc Hamborg med sig fører / skal
giffves aff Packer som venger fra 10. til 80. Pund /
aff huert Pund 12. skil. danst / fra 80. til 120. Pund
betales icke for 80. Pund / oc aff Packer offver 120.
til 300. Pund / giffves af huert Pund 8. skil. d. Men
huis sig belanger icke Gods aff stor beslag / som let-
tere end Kramvahre monne være / oc icke vel paa
dette Lands Vogne Land lades / eller oc smaa Pa-
cker

cker oc siint eller dyrebare Guds / som udi et Strin
borat forvaris / derom haffuer en huer med Messa-
geren selff / om en billig Pris sig at foreene.

Uff rede Penge som Messageren imellem Kio-
benhaffn oc Hamborg frem eller tilbage forer / haff-
uer hand effter gammelsedvane / tre Ort aff hundred
at niude / men for huis hand til Mellum Staderne
offuerforer / der aff skal hand effter Advenant aff
osvenbemeldte Bressvelon / haffue sin betaling.

20. Er Messageren plietig oc skyldig / det som
hannem er anbeiroed / at haffue vdi god act / oc til sin
behorige Steder at levere / eller der til at suare oc
stande til rette / dog saa frembt hand offentlig bleff
udspyndert eller Roffvilt eller leed Skade paa Van-
det / skal hannem saadant icke tillegges / eller skal hand
være plietig til / det Guds som vel er indpacket oc for
Regenforvaret / uistad at fore tilstede. Giffuet
paa Bort Slot Kiøbenhaffn den 30. Novembr. An-
no 1653.

Under Bort Signet

Frederich.

For=